

ชื่อวิทยานิพนธ์ รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชน

บ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัย นายวีระศักดิ์ กราปัญญา รหัสนักศึกษา 2519000216

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. คุณิต เวชกิจ (2) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบริบทชุมชนและป่าชุมชน บ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ (2) ศึกษาหลักเกณฑ์ กฎ กติกา ที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ (3) ศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชน บ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ (4) ศึกษารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน (5) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชน บ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล สมาชิกกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้าน ครู/อาจารย์ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ตำบล และคณะกรรมการป่าชุมชน รวม 40 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ตำบล จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมระดมความคิดเห็นรายกรณี วิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์และการประชุมระดมความคิดเห็น ประกอบกันเป็นการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์ตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า (1) ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ มีศักยภาพเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน (2) การกำหนดหลักเกณฑ์ กฎ กติกา ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล และออกเป็นข้อบัญญัติตำบล เพื่อบังคับใช้ให้ครอบคลุมทุกด้าน (3) การบริหารจัดการป่าชุมชนควรบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการป่าชุมชน โดยมีผู้แทนของหมู่บ้าน เป็นคณะกรรมการป่าชุมชน (4) รูปแบบกิจกรรม ควรเกี่ยวเนื่องประเพณีท้องถิ่นหรือการประกอบอาชีพของชุมชน การพัฒนาควรพัฒนาในด้านการจัดการการท่องเที่ยว ด้านความรู้ในท้องถิ่น ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก (5) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการป่าชุมชน

คำสำคัญ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ จังหวัดกระบี่

Thesis title: Types of Ecotourism Management in the Community Forest Areas of Ban Ao Tha Len - Ban Tha Phru, Tambon Khao Thong, Amphoe Mueang Krabi, Krabi Province

Researcher: Mr. Veerasak Krapanja; ID 2519000216;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Resources Management);

Thesis advisors: (1) Dr. Dusit Wechakit, Associate Professor; (2) Bumpen Keowan, Associate Professor; **Academic year:** 2010

Abstract

The objectives of this research were to (1) study the context of the communities and community forests of Ban Ao Tha Len - Ban Tha Phru, Tambon Khao Thong, Amphoe Mueang Krabi, Krabi Province; (2) form guidelines for setting principles, rules, and regulations for ecotourism in those community forest areas; (3) form guidelines for ecotourism management in those community forest areas; (4) recommend types of tourism activities and guidelines for developing sustainable ecotourism in those community forest areas; and (5) study problems, obstacles, and suggestions of the communities for management of ecotourism in those community forests.

This was a qualitative research. The sample population consisted of 2 groups: Group I - Chairman and Vice Chairman of the Khao Thong Sub-district Administration Organisation, members of the Khao Thong Sub-district Administration Organisation, Sub-district Headman, Village Headmen, teachers, tour operators in the sub-district area, and the Community Forest Committee, for a total of 40 people; and Group II - 72 members of the Natural Resource Conservation Group in the sub-district area. The tools used in the study were an in-depth interview form and a meeting to mobilise ideas from the people. The data obtained from the interviews and the meeting were analysed and synthesised to find relationships and to achieve the objectives of the research.

The results showed that (1) the community forest areas of Ban Ao Tha Len - Ban Tha Phru, Tambon Khao Thong, Amphoe Mueang Krabi, Krabi Province, had the potential for ecotourism, but a lack of community participation; (2) there should be community participation from the village and sub-district levels for setting the principles, rules, and regulations for ecotourism, and sub-district ordinances should be issued and enforced for every rule; (3) community forest management should be the responsibility of a Community Forest Committee comprising representatives from the villages; (4) tourism activities should be associated with local traditions or occupations, and development efforts should focus on tourism management, local knowledge, tourism networks, public relations, safety, and facilities, respectively; and (5) the main problem identified was a lack of participation from the communities. Knowledge of ecotourism and management of the community forests should be promoted.

Keywords: Ecotourism, Community forests, Ban Ao Tha Len - Ban Tha Phru, Krabi Province